

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró felperes neve (felperes címe) felperesnek, az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviselési Osztály (1055 Budapest, Szalay utca 16., ügyintéző: ...) által képviselt Fővárosi Törvényszék (1055 Budapest, Markó utca 27.) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Székesfehérvári Törvényszék 2014. május 29. napján meghozott, 27.P.20.673/2013/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. és 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (Nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő jogát azzal, hogy a Cgt.01-11/012156 számú törvényességi felügyeleti eljárásban a felperes bejelentésének tartalmát érdemben nem vizsgálta, és ennek mellőzését az eljárást befejező határozatában nem indokolta.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 7. § (1) bekezdését, 8. § t) pontját.

A jogvita elbírálásának alapjaként elsősorban arra utalt, hogy az egyén autonómiájának védelmére az emberi méltósághoz való jog, mint általános személyiségi jog hívható fel, ha az adott tényállásra a konkrét nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható. A bírói gyakorlat alapján az emberi méltóság megsértésének megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a sérelem a személyiség lényegét alkotó ismérvekkel kapcsolatosan következett be. Azt állapította meg, hogy a felperes személyisége ilyen közvetlen támadásával kapcsolatos tények nem merültek fel a perben, azt pedig nem lehetett értelmezni, hogy az eljárás során az alperes tárgyként kezelte volna. Azt állapította meg továbbá, hogy az alperes azon eljárási lépéseket megtette, amelyek a fél bejelentése nyomán szükségessé váltak, így eljárást indított a beadványa alapján, intézkedéseket tett, ezekről értesítette a felperest, és a határozatot is kézbesítette a részére. A „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett határozat ténye az alperesnek nem volt felróható.

Megállapította továbbá a jogszabályi rendelkezések alapján, hogy az egyenlő bánásmód követelménye azt kívánja meg, hogy az egyes személyek, vagy személyek csoportjai között bizonyos tulajdonságaik alapján ne kerüljön sor közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetésre. Arra következtetett, hogy a felperes személyes meggyőződésén túlmenően nem volt bizonyított az a felperesi álláspont, mely szerint a korrupcióellenes harc jegyében benyújtott több beadványa, ezekkel kapcsolatban indult eljárások miatt különbözteti meg az alperes a hasonló ügyekben eljáró más személyektől. Megítélése szerint a bíróságok közötti eltérő jogalkalmazás a hátrányos megkülönböztetés tilalmába még nem ütközik.

Az eljáró bíróság a felperes bejelentése nyomán a ... Kft.-t a cégnyilvántartásból törölte, figyelemmel arra is, hogy a céggel szemben folyamatban volt felszámolás több mint egy évtizeddel korábban befejeződött, azonban a céget a cégnyilvántartásból ennek ellenére nem törölték. Azt is megállapította, hogy ezen eljárás során az eljáró bíróság a felperes azon bejelentését, ami a felszámoló személyére vonatkozott, külön nem vizsgálta. Rámutatott, hogy a személyiségi jogi per azonban befejezett eljárások újabb jogorvoslati fórumaként nem szolgálhat, ezért ebben az eljárásban az elsőfokú bíróságnak nem volt lehetősége arra, hogy az alperes végzésének alapjául szolgáló eljárást felülvizsgálja.

Mindezekkel együtt tényként állapította meg, hogy az alperes az eljárást megszüntető végzésben nem érintette azt, hogy a felperes bejelentésében foglaltakat miért nem vizsgálja, ez pedig ellenkezik a tisztességes eljárás elvével.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes egészében való elutasítását. Álláspontja szerint nem pontosan tisztázott, hogy az elsőfokú bíróság marasztaló ítélete mely jogszabályhelyen alapul, illetőleg a felperes keresetének előterjesztése a marasztalás tekintetében milyen jogalapon történt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásnak a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértése, illetőleg a Ptk.-nak a személyhez fűződő jog megsértésére vonatkozó rendelkezéseit összemosta, és a felperesi követelés jogalapját olyan rendelkezésre alapította, amelyre a felperes az eljárás során nem hivatkozott, illetve a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot a személyhez fűződő jogok megsértése közt értékelte.

Vitatta az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértésével kapcsolatos okfejtését is. Az iratokból az következtethető, hogy a törvényességi eljárásban a felperes beadványát érdemben elintézte a bíróság, és a jogsértő állapot megszűnt, mivel a felperes által elérni kívánt cél is ez volt. Önmagában az a körülmény, hogy a határozat indokolása a felperes beadványát nem említi, személyiségi védelmet, vagy a Pp. 2. §-ára vonatkozó igényt nem alapozhat meg. Nincs a felperesnek olyan joga, mely alapján őt a határozatok indokolásában külön fel kellene tüntetni, és ennek elmaradása nem eredményezi a felperes személyiségének sérelmét sem.

A tisztességes eljárás lényege, hogy minden fél azonos jogokat gyakorol, és minden felet azonos kötelezettségek terhelhetnek. A polgári eljárás összefüggései szerint pedig úgy értelmezhető, hogy a bírósági eljárás minden szakaszában meg kell hogy feleljen az alapelvi rendelkezéseknek, és az alapelvek maradéktalan érvényesülésének meg kell történnie.

Előadta, hogy a perek tisztességes lefolytatásához fűződő jog nem személyhez fűződő jog, hanem olyan eljárásjog, amelynek megsértése következményeit a Pp. szabályai, és nem a Ptk. személyhez fűződő jogokra vonatkozó rendelkezései alapján kell levonni. Ha az indokolás teljessége körében jogsértés lenne megállapítható az alperes részéről, arra nyilvánvalóan nem a felperes személyére és lényeges tulajdonságára tekintettel került volna sor.

A fellebbezés alapos.

A Fővárosi Ítélőtábla a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (3) bekezdése szerint csak a fellebbezéssel érintett részben bírálhatta felül az elsőfokú bíróság határozatát.

A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság álláspontjával, ezért ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

A Fővárosi Ítélőtábla alapvetően azért nem értett egyet az elsőfokú bíróság döntésével, mert a felperes a Ptk. személyiségi jog megsértésére vonatkozó szankcióit kívánta érvényesíteni, ennek előfeltétele pedig az, hogy személyiségi jogsérelmet eredménnyel igazoljon a perben. A Fővárosi Ítélőtábla következetes álláspontja az, hogy az alkotmányjogi, közjogi védelmet élvező tisztességes eljáráshoz fűződő alapjog személyiségi jogként nem határozható meg, ugyanis nem minden alapjog azonosítható egyben személyiségi jogként is.

A polgári jogi személyiségi védelem esetében abból kell kiindulni, hogy a személyiségi jogok védelmének lényege az általános személyiségi jogból következően a személy autonómiájának, a személyiség szabad kibontakoztatásának biztosítása. Jelenleg az tapasztalható, hogy szélesednek a személyiség megnyilvánulásának azon területei, melynek védelmét magánjogi eszközökkel lehet biztosítani. A védelem elismerésének elsődleges követelménye azonban az, hogy a védendő érték a személyiségi megnyilvánulásaként legyen meghatározható. A tisztességes eljáráshoz való jog személyiségi jogként nem ismerhető el, mivel a védendő érték nem közvetlenül az emberi személyiségből fakad. A tisztességes eljáráshoz való jog esetében az állam intézményvédelmi kötelezettségei hangsúlyosak, melyben az fejeződik ki, hogy az állam nyújtson garanciákat általában véve az állami közreműködés mellett zajló eljárások megfelelő funkciójú megvalósulásának érdekében. Ez a jog tehát elsődlegesen nem az emberi individuumból fakad, hanem egyéb, az állam, szervezetek és az egyén viszonylatában meghatározható értékek megóvását, illetve érvényesülését szolgálja.

A másodfokú bíróság csak utal arra, hogy az új Polgári Törvénykönyv megalkotásakor is értékelendő szempont volt, kerülni kellene azon jogok magánjogi védelmét, amely jogok védelmére az állam közjogi eszközei hivatottak. Erre tekintettel csak a magánélet sérthetetlensége, mint új nevesített személyiségi jog került a törvénybe [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 2:43. § b) pont]. Kiemeli továbbá a másodfokú bíróság azt is, hogy a Pp. 2. § (3) bekezdése szerinti kártérítési igény kifejezetten olyan jogintézmény, melyet a jogalkotó közvetlen alapjogi jogsérelem - nem pedig magánjogi eszközökkel védhető személyiségi jogsérelem - szankcionálására tart fenn. A jogszabály ezt kifejezetten kimondja, amikor úgy rendelkezik, hogy az eljáró bíróságnak a peres felek jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogainak érvényesítése elmulasztása esetén a fél - az alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással - sérelemdíjra tarthat igényt, feltéve hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem orvosolható [Pp. 2. § (1) és (3) bekezdései].

A másodfokú bíróság mindezek alapján azért minősítette a felperes tisztességes eljárás megsértésének megállapítása miatt előterjesztett igényét alaptalannak, mert a kérdéses alapjog közvetlen védelme a felperes által kívánt polgári jogi, közelebbről személyiségi jogi alapon nem ad lehetőséget.

Az alperesi fellebbezés eredményre vezetett, ennek eredményeként a felperes teljes egészében pervesztés lett ezért köteles viselni a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2015. május 21.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő